

T. Shvets. Implementation of tutoring models in secondary school in Poland: results of experiments

The article analyzes the results of state and province projects for implementing tutoring in secondary schools in Poland from 2008 to 2018. The author employs theoretical research methods, specifically studying and summarizing analytical documents and theoretical scientific-pedagogical sources.

Several types of tutoring implementation projects in Polish schools are examined, and the experience of Polish experiments is generalized. The author identifies various stages of tutoring implementation and draws conclusions about the importance of adhering to certain stages and their sequence during the implementation of tutoring models in schools. Attention is paid to the necessity of prior training for directors and teachers in tutoring competencies, which enables the successful implementation of tutoring.

The author mentions the results of implementing all tutoring projects, emphasizing the individual approach and the development of students' soft skills as one of the outcomes of tutoring activities in schools. The article provides a characterization of four types of tutoring: synergetic, instrumental, exclusive and simulated.

The article summarizes the impact of tutoring activities on the school as a whole, on teachers, and on students. The author notes that all participants positively evaluated their participation in the project and highlighted that tutoring technology significantly improved the overall atmosphere in the school, facilitated the establishment of dialogical relationships, and contributed to a systemic perception of positive changes in the school.

The author draws conclusions about the universality of tutoring as a technology of individualization in education and the possibilities of its implementation in Ukrainian schools, provided adaptation and modification to Ukrainian realities.

Key words: tutoring, tutor, tutoring models, individualization, tutoring competencies, experiment, synergistic tutoring, exclusive tutoring, instrumental tutoring, simulated tutoring, family tutoring, adaptation tutoring.

УДК 378:796

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2024.97.33>

Юдіна Н. А.

**ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ДОСЛІДЖЕННЯХ ВІТЧИЗНЯНИХ ВЧЕНИХ**

Розглядається актуальна проблематика формування професійних навичок та компетенцій майбутніх вчителів фізичної культури в Україні. Автор аналізує педагогічні, психологічні та методологічні аспекти освіти, а також важливість інтеграції інноваційних підходів у процес навчання. Основна увага зосереджена на виявленні ефективних стратегій для розвитку фізичних, комунікативних та соціальних навичок, які є критично важливими для сучасного освітнього середовища. Акцент робиться на необхідності підготовки фахівців, які зможуть адаптуватися до швидкозмінних вимог та викликів сучасної освіти.

Стаття висвітлює актуальні питання та виклики, з якими стикається сучасна система підготовки фахівців у сфері фізичної культури. Основна увага у статті зосереджена на аналізі методів та підходів, які використовують вітчизняні вчені для формування професійних навичок і компетенцій майбутніх тренерів та викладачів. Розглядаються існуючі недоліки та перспективи розвитку освітніх програм, а також важливість інноваційних технологій у процесі навчання. Дана робота відкриває дискусію щодо необхідності адаптації освітніх програм до сучасних вимог ринку праці та підвищення якості освітнього процесу. Таким чином, дослідження вітчизняних вчених вносить значний вклад у розробку і впровадження новітніх методів та підходів у процес підготовки майбутніх вчителів фізкультури, що забезпечить ефективність освітнього процесу та відповідність випускників сучасним професійним стандартам.

Методологічна основа досліджуваної проблеми та провідна позиція: Дослідження проблеми підготовки майбутніх фахівців фізичної культури було проведено рядом вітчизняних вчених. Ажиппо О. Ю. зосередив увагу на інтеграції теорії та практики у професійній підготовці. О. О. Безкопильний акцентував на підготовці до здоров'язбережувальної діяльності. Бермудес Д.В. досліджував впровадження варіативних модулів у навчанні. С. А. Карасевич звернув увагу на комплексний підхід у фізичній підготовці. Шукатка О.В. вивчала організацію фізкультурно-оздоровчого середовища в школах.

Ключові слова: підготовка фахівців, фізична культура, освітні програми, методи навчання, вітчизняні вчені, професійні навички, інноваційні технології, ринок праці, якість освіти, адаптація програм.

Перехід до активної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури є важливим аспектом сучасної освітньої системи. Основним завданням є формування не лише фізичних, але й педагогічних, психологічних та соціальних навичок, які дозволять випускникам ефективно працювати в школах та інших освітніх закладах. Сучасний педагогічний процес вимагає від майбутніх вчителів фізичної культури високого рівня адаптивності та гнучкості. У зв'язку з цим освітні програми повинні акцентувати увагу на розвитку критичного мислення, творчих здібностей та здатності до інноваційного підходу в навчанні. Важливим є також залучення студентів до практичної роботи з дітьми різних вікових груп, що дозволяє їм краще зрозуміти потреби та інтереси учнів.

Провівши аналіз літературних джерел, ми визначили, що науковці, які внесли значний вклад у вивчення педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців фізичної культури, займалися різноманітними аспектами цієї теми, пропонуючи глибокий аналіз та інноваційні підходи у своїх роботах.

Ажиппо О. Ю. зосередив свої дослідження на теоретико-методичних засадах підготовки майбутніх учителів фізичної культури, акцентуючи на важливості інтеграції теорії та практики у професійній підготовці у загальноосвітніх навчальних закладах. Зокрема, науковець вказує на необхідність глибокого знання теоретичних основ фізичного виховання, а також розуміння психолого-педагогічних аспектів роботи з учнями. Він переконаний, що сучасний педагог фізичної культури має бути не лише висококваліфікованим фахівцем у своїй області, але й здатним адаптувати свої методики до індивідуальних потреб та особливостей кожного учня. Важливо те, що О. Ю. Ажиппо підкреслює значення практичної підготовки, яка дозволяє майбутнім вчителям набувати реального досвіду ведення занять, оцінювання фізичного розвитку учнів та розробки ефективних програм фізичного виховання [1].

Безкопильний О. О. у своїх дослідженнях звертає особливу увагу на підготовку майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності, особливо акцентуючи на ролі цього аспекту у контексті основної школи. Науковець підкреслює, що в сучасних умовах освіти зростає потреба у вчителях, здатних не лише викладати фізичну культуру, але й сприяти формуванню здорового способу життя серед школярів. Важливість формування відповідних компетенцій у цій сфері, за словами автора, полягає в розумінні та застосуванні різноманітних методів та підходів до здоров'язбереження. Це охоплює не тільки фізичні вправи, але й освітні програми, спрямовані на розвиток усвідомлення важливості здорового харчування, профілактики захворювань та загалом здорового способу життя. Безкопильний О. О. також наголошує на необхідності інтеграції здоров'язбережувальної діяльності в загальну освітню програму. Він вважає, що вчитель фізичної культури має відігравати ключову роль у цьому процесі, будучи не тільки інструктором, але й наставником та радником для учнів у питаннях здорового способу життя. Важливо, що майбутні вчителі розуміли цінність фізичних вправ не тільки як засобу підтримки фізичного здоров'я, але й як важливого фактору психологічного благополуччя учнів. Окрім того, науковець звертає увагу на необхідність постійного професійного розвитку вчителів у сфері здоров'язбережувальної діяльності, що включає участь у тренінгах, семінарах та інших освітніх заходах. Це дозволяє педагогам залишатися в курсі новітніх трендів і наукових досліджень, що безпосередньо впливають на ефективність освітнього процесу та здоров'я учнів [2].

Бермудес Д. В. у своїх дослідженнях зосередився на аспекті підготовки вчителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів в освітньому процесі. Він вважає, що сучасний педагогічний підхід вимагає від вчителів не тільки глибоких знань у своїй дисципліні, але й здатності гнучко адаптуватися до змінних умов та потреб учнів. На його думку, варіативні модулі в освіті фізичної культури дозволяють забезпечити більш індивідуалізований та цікавий підхід до навчання. Це означає, що вчителі повинні мати набір різноманітних методик та технік, які можна застосовувати в залежності від конкретних цілей навчального процесу та інтересів учнів. Автор також підкреслює важливість навичок адаптації навчальних програм. Він вважає, що сучасний вчитель фізичної культури має бути готовим до змін та здатним швидко реагувати на нові виклики, що включає впровадження інноваційних методів навчання та використання сучасного обладнання. Загалом, Бермудес Д. В. підкреслює, що ефективність викладання фізичної культури значною мірою залежить від здатності вчителя не лише передавати знання, але й створювати мотивуюче та динамічне навчальне середовище. Він наголошує на тому, що використання варіативних модулів допомагає педагогам підтримувати інтерес учнів, розвивати їхні фізичні навички та сприяти загальному благополуччю [3].

Такий підхід дозволяє вчителям фізичної культури бути більш гнучкими у своїх методиках, враховуючи індивідуальні особливості та потреби учнів. О. О. Бермудес вважає, що вміння адаптувати навчальний процес є ключовим для досягнення високих результатів у фізичному вихованні.

Бслікова Н. О. зосередилася на особливостях моделювання готовності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності, підкреслюючи важливість комплексного підходу в освіті [4].

Карасевич С. А. у своїй монографії ретельно досліджував підготовку майбутніх учителів фізичної культури, з особливим акцентом на фізкультурно-спортивну діяльність. Його робота відзначається глибоким аналізом значення різноманітних аспектів фізичної культури у навчальному процесі та їх впливу на ефективність викладання та навчання. Основний акцент автора зроблено на важливості комплексного підходу до фізичної підготовки, який включає не тільки традиційні види спорту, але й сучасні фізкультурні практики. Він підкреслює, що майбутні вчителі фізичної культури повинні бути добре обізнані не тільки в теоретичних аспектах фізкультури, але й у практичному застосуванні різних видів фізичної активності. Науковець також наголошує на важливості розвитку у майбутніх учителів уміння інтегрувати знання про фізичну культуру з іншими предметами та життєвими навичками. Це включає в себе здатність організовувати різноманітні види фізичних активностей, враховуючи вікові особливості та індивідуальні потреби учнів, а також використовувати фізичну активність як засіб формування здорового способу життя. Важливим аспектом, на який звертає увагу Карасевич С.А., є підготовка вчителів до ефективного використання різноманітних навчальних методів та технологій у фізкультурно-спортивній діяльності. Це включає в себе використання інноваційних педагогічних підходів та технологій, які можуть підвищити зацікавленість учнів та сприяти більш ефективному засвоєнню матеріалу [5].

Кузьмінський А. І. займався дослідженням стану та шляхів поліпшення здоров'я студентів, важливого аспекту у підготовці фахівців у сфері фізичної культури, з акцентом на здоров'язбережувальні техніки та стратегії [6].

Шаповалова І. В. зосередилася на формуванні фахової компетентності майбутніх учителів фізичної культури, аналізуючи методи підготовки до професійного самовдосконалення [7].

Шукатка О. В. у своїх дослідженнях приділила особливу увагу аспектам підготовки учителів до організації фізкультурно-оздоровчого середовища у загальноосвітніх школах. Вона підкреслює, що створення такого середовища є ключовим для забезпечення якісної та ефективної фізичної освіти. Важливість створення ефективного освітнього простору, за словами Шукатки, полягає в тому, що це не просто місце для фізичних вправ, але й середовище, яке сприяє загальному фізичному та психологічному благополуччю учнів. Це означає, що вчителі повинні бути здатні інтегрувати різні види фізичної активності, сприяти розвитку здорового способу життя та мотивувати учнів до регулярних занять спортом. Вона також акцентує на необхідності підготовки вчителів до використання інноваційних методів та підходів у фізкультурно-оздоровчій діяльності. Вона вважає, що вчителі повинні бути обізнані з сучасними тенденціями в оздоровчій фізичній культурі та спортивній педагогіці, а також вміти застосовувати ці знання на практиці. Крім того, авторка звертає увагу на важливість створення безпечного та зручного для занять середовища, яке відповідає сучасним стандартам та потребам учнів. Це включає в себе наявність якісного обладнання, адекватних спортивних майданчиків та залів, а також забезпечення безпечних умов для занять спортом. Особливий акцент вона робить на ролі вчителя фізичної культури як організатора і мотиватора у створенні такого середовища. За її словами, важливо, щоб учитель володів навичками не тільки в проведенні фізичних занять, але й в залученні учнів до активної участі, формуванні у них позитивного ставлення до фізичної активності та здорового способу життя. Шукатка О. В. також підкреслює важливість створення інтегрованого підходу, який поєднує фізичну активність з іншими аспектами освіти, такими як екологічна свідомість, соціальне виховання та емоційне благополуччя [8].

Щербина С. М. та Маленков Д. О. спільно працювали над питанням підготовки вчителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності, акцентуючи на сучасних вимогах та стратегіях у цій сфері [9].

Кожен з цих науковців вніс свій унікальний вклад у розуміння та розвиток педагогічних умов для підготовки майбутніх фахівців фізичної культури, їх роботи та підходи можуть бути корисними для глибшого аналізу та розуміння цієї важливої теми.

Висновки. На основі аналізу вищевказаних досліджень, ми переконані в тому, що поєднання методики викладання та практичного навчання є не лише доцільним, але й надзвичайно важливим у контексті підготовки майбутніх фахівців фізичної культури. Цей інтегрований підхід відкриває широкі можливості для розвитку професійних навичок та компетенцій, які є необхідними для ефективного викладання та проведення фізкультурно-оздоровчих занять.

Підкреслюється значення поєднання теорії з практичними навичками, що дозволяє глибше розуміти суть фізичного виховання та ефективно адаптуватися до сучасних освітніх вимог. Важливість включення інноваційних технологій і методів у навчальний процес також відзначається як ключовий фактор для підвищення ефективності освіти. Наголошується на необхідності постійного професійного розвитку вчителів, а також на важливості індивідуалізованого підходу до навчання. Поєднання теорії та практики дозволяє вчителям не тільки глибше розуміти сутність та мету фізичного виховання, але й набувати реального досвіду в організації та проведенні занять. Такий підхід сприяє формуванню критичного мислення, гнучкості та адаптивності, які є ключовими для сучасного освітнього процесу.

Ми вважаємо, що комплексний підхід є ключовим для підготовки кваліфікованих та компетентних вчителів фізичної культури, здатних впроваджувати ефективні та інноваційні стратегії навчання, що відповідають сучасним викликам освітньої сфери. Тому ми переконані, що значну роль у підготовці майбутніх фахівців грає інтеграція технологій у навчальний процес. Цифрові інструменти та інтерактивні методи навчання можуть значно підвищити ефективність освіти, зробивши її більш зацікавленою та доступною для студентів. Використання інноваційних методів, таких як віртуальна реальність, мобільні додатки для фітнесу та інтерактивні ігри, може сприяти підвищенню інтересу до предмета та розвитку мотивації учнів.

Освітні заклади повинні також забезпечувати постійне професійне зростання вчителів, організовуючи різноманітні тренінги, майстер-класи та курси підвищення кваліфікації. Це дозволяє вчителям залишатися в курсі сучасних педагогічних тенденцій та методик, а також підтримувати високий рівень професіоналізму. Крім того, важливою є взаємодія з іншими освітніми закладами та спортивними організаціями. Це дає змогу студентам-вчителям фізичної культури отримувати досвід в реальних умовах, працюючи з різними віковими групами та адаптуючи свої знання та навички до потреб сучасної освітньої системи. Особливу увагу варто приділити питанню менторства та індивідуального підходу в навчанні. Менторська підтримка може суттєво допомогти студентам у розвитку їхніх професійних навичок та здібностей, а також у формуванні власного педагогічного стилю. Індивідуальний підхід дозволяє враховувати особливості кожного студента, його сильні сторони та потреби, що є ключем до ефективного навчання.

Проблема багатоаспектна і потребує подальшого вивчення, адже ця сфера охоплює різноманітні аспекти, від теоретичних засад до практичного застосування знань, що відображається у необхідності розглядати це питання у ширшому контексті сучасних освітніх тенденцій та викликів. Враховуючи швидкі зміни у сфері освіти та спорту, це дослідження вимагає постійного оновлення та розвитку, щоб адекватно відповідати на потреби сучасного суспільства.

Використана література:

1. Ажиппо О. Ю. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах : дис. ... д-ра пед. наук. Харків, 2013. 485 с.
2. Безкопильний О. О. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності в основній школі : теорія та методика : монографія. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 552 с.
3. Бермудес Д. В. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки.* 2016. Вип. 137. С. 200-203.
4. Белікова Н. О. Особливості моделювання готовності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання.* 2011. Вип. 91 (1). С. 54-57.
5. Карасевич С. А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у закладах загальної середньої освіти : монографія. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 204 с.
6. Кузьмінський А. І. Стан і шляхи збереження і поліпшення здоров'я студентів. *Вісник Черкаського університету. Серія : Педагогічні науки.* Черкаси. Вип. 15. 2016. 49 с.
7. Шаповалова І. В. Формування фахової компетентності майбутніх учителів фізичної культури в контексті підготовки до професійного самовдосконалення. *Педагогічний дискурс.* 2014. Вип. 17. С. 204-208.
8. Шукатка О. В. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчого середовища закладу загальної середньої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2020. № 70. Т. 4. URL : http://www.pedagogyjournal.kpu.zp.ua/archive/2020/70/part_4/43.pdf
9. Щербина С. М., Маленков Д. О. Підготовка вчителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності – вимога часу. *Педагогічне Криворіжжя: педагогічний альманах.* Кривий Ріг, 2022. Вип. 8. С. 52-54.

References:

1. Azhyppo O. Yu. (2013) *Teoretyko-metodychni zasady pidhotovky maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do profesiinoi diialnosti v zahalnoosvitnix navchalnykh zakladakh.* [Theoretical and Methodological Principles of Preparing Future Physical Education Teachers for Professional Activity in General Educational Institutions] : dys. ... d-ra ped. nauk. Kharkiv. 485 s. [in Ukrainian].
2. Bezkoplynyi O. O. (2020) *Pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do zdorov'iazberihaiuchoi diialnosti v osnovnii shkoli : teoriia ta metodyka.* [Preparation of Future Physical Education Teachers for Health-Preserving Activities in Primary School : Theory and Methodology] : monohrafiia. Cherkasy : ChNU im. B. Khmelnytskoho. 552 s. [in Ukrainian].
3. Bermudes D. V. (2016) *Pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do realizatsii variatyvnykh moduliv u protsesi profesiinoi diialnosti.* [Preparation of Future Physical Education Teachers for the Implementation of Variable Modules in Professional Activity]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriiia : Pedahohichni nauky,* Issue 137. P. 200-203 [in Ukrainian].
4. Karasevych S. A. (2018) *Pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do fizkulturno-sportyvnoi diialnosti u zakladakh zahalnoi serednoi osvity.* [Preparation of Future Physical Education Teachers for Physical Culture and Sports Activities in General Education Institutions] : monohrafiia. Uman : VPC «Vizavi». 204 s. [in Ukrainian].
5. Shukatka O. V. (2020) *Pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do orhanizatsii fizkulturno-ozdorovchoho seredovyscha zakladu zahalnoi serednoi osvity.* [Preparation of Future Physical Education Teachers for Organizing a Physical Culture and Health-Improving Environment in a General Education Institution]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh.* № 70, Vol. 4 [in Ukrainian].
6. Kuzminskyi A. I. (2016) *Stan i shliakhy zberezhenia i polipshennia zdorov'ia studentiv.* [The State and Ways of Preserving and Improving the Health of Students]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Seriiia : Pedahohichni nauky.* Cherkasy. Issue 15. 49 s. [in Ukrainian].
7. Shapovalova I. V. (2014) *Formuvannia fakhovoi kompetentnosti maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury v konteksti pidhotovky do profesiinoho samovdoskonalennia.* [Formation of Professional Competence of Future Physical Education Teachers in the Context of Preparation for Professional Self-Improvement]. *Pedahohichni dyskurs.* Issue 17. P. 204-208 [in Ukrainian].
8. Shukatka O. V. (2020) *Pidhotovka maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury do orhanizatsii fizkulturno-ozdorovchoho seredovyscha zakladu zahalnoi serednoi osvity.* [Preparation of Future Physical Education Teachers for Organizing a Physical Culture and Health-Improving Environment in a General Education Institution]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh.* № 70, Vol. 4. URL : http://www.pedagogyjournal.kpu.zp.ua/archive/2020/70/part_4/43.pdf [in Ukrainian].
9. Shcherbyna S. M., Malenkov D. O. (2022) *Pidhotovka vchyteliv fizychnoi kultury do zdorov'iazberihaiuchoi diialnosti – vymoha chasu.* [Preparation of Physical Education Teachers for Health-Preserving Activities – Demand of the Time]. *Pedahohichne Kryvorizhzhia: pedahohichniy almanakh.* Kryvyi Rih. Issue 8. P. 52-54 [in Ukrainian].

N. Yudina. The Issue of Training Future Physical Education Specialists in the Research of Domestic Scientists

This text discusses the current challenges in developing professional skills and competencies in future physical education teachers in Ukraine. It examines pedagogical, psychological, and methodological aspects of education, emphasizing the importance of integrating innovative approaches into the learning process. The focus is on identifying effective strategies for developing physical, communicative, and social skills crucial in today's educational environment. The necessity of training professionals capable of adapting to the rapidly changing demands and challenges of modern education is highlighted. The article addresses key issues and challenges faced by the current system of training professionals in the field of physical education. It centers on analyzing methods and approaches used by domestic scientists to develop professional skills and competencies in future trainers and teachers. Existing shortcomings and prospects for the development of educational programs are considered, along with the significance of innovative technologies in the learning process. This work initiates a discussion on the need to adapt educational programs to meet current labor market demands and enhance the quality of the educational process. In this way, research by domestic scientists significantly contributes to the development and implementation of modern methods and approaches in training future physical education teachers, ensuring the educational process's efficiency and graduates' alignment with contemporary professional standards.

The methodological foundation of the researched problem and its principal stance: The study of the issue of training future physical education professionals was conducted by various domestic scholars. O.Y. Azyppo focused on integrating theory and practice in professional training. O.O. Bezkoptylny emphasized preparation for health-preserving activities. D.V. Bermudes investigated the implementation of variable modules in teaching. S.A. Karasevych paid attention to a comprehensive approach in physical training. O.V. Shukatka studied the organization of a physical culture and health environment in schools.

Key words: professional training, physical culture, educational programs, teaching methods, domestic scientists, professional skills, innovative technologies, labor market, quality of education, adaptation of programs.

УДК 378.14+372+378.6

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2024.97.34>

Якимович Т. Д., Джулай Л. І., Дольнікова Л. В., Чернописька О. І., Якимович О. Н.,

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ: РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті обґрунтовано використання педагогами мультимодальних засобів навчання. Мультимодальна стратегія навчання – це комплексний підхід до освітнього процесу, у якому використовуються декілька каналів сприйняття інформації учнів. Основними кроками реалізації мультимодальної стратегії навчання є такі: визначити цілі та принципи навчання, врахувати стиль навчання здобувачів, визначити роль педагога та розробити план дій, вибрати відповідні методи та мультимодальні засоби навчання, підготувати чіткі інструкції та необхідні матеріали, оцінити ефективність навчання.

Мета мультимодального навчання полягає в тому, щоб дати можливість здобувачам освіти розвивати такі навички, як критичне мислення, творчість, співпрацю та комунікацію.

Особливості мультимодального навчання в освітньому контекст зумовлені тим, що воно підтримує різноманітні стилі навчання, стимулюючи функції як лівої, так і правої півкулі головного мозку учнів за допомогою аудіо- та візуальних засобів. Активація уваги здобувачів освіти учнів таким чином сприяє виробленню в них критичного мислення.

Мультимодальні засоби навчання стають все більш популярними у вищій освіті. Їх обґрунтоване використання може значно покращити процес освоєння майбутнього фаху та зробити його більш ефективним.

Педагогами використання мультимодальних засобів є: підвищення мотивації та зацікавленості: мультимедійні матеріали, такі як відео, ігри та інтерактивні вправи, роблять навчання більш цікавим та захоплюючим; покращення засвоєння інформації: завдяки задіянню різних каналів сприйняття інформація запам'ятовується краще; підвищення доступності: мультимодальні засоби можуть зробити навчання доступнішим для людей з різними стилями навчання, а також для людей з обмеженими можливостями; розвиток сучасних навичок: мультимодальні засоби дають можливість здобувачам освіти розвивати такі навички, як критичне мислення, творчість, співпраця та комунікація.

Ключові слова: стратегія навчання, мультимодальне навчання, мультимодальні засоби навчання, аудіальні засоби, візуальні засоби, тактильні засоби, кінестетичні засоби, цифрові засоби.

Водночас як перехід до цифрового навчання продовжує зростати, педагоги також переходять від традиційних практик викладання до мультимодальних педагогічних підходів, які включають широкий спектр технологій і засобів навчання на своїх уроках. Як викладачі мов, заохочення педагогів-початківців залучати багатомодальне навчання за допомогою широкого спектру освітніх технологій має бути вбудованим у проектування, розробку, впровадження та оцінювання навчання. Важливими є педагогічні принципи та стратегії з використанням мультимодальних засобів навчання. Незважаючи на те, що мультимодальне навчання – це, безперечно, шлях майбутнього для освіти, педагоги зараз стикаються з труднощами щодо того, чи є впровадження цих нових способів навчання насправді корисним чи невигідним для учнів. Для успішного використання мультимодальних засобів важливим є комплексний підхід до даної проблеми.

Використання мультимодального дистанційного навчання розглядалось у працях В. Кременя, С. Лебедевої, М. Лебедева – мультимедійна мова як основа цього навчання [1] та мультимодальні аспекти викладання [2]. На думку А. Reis, N. Morze, K. Osmoly, забезпечення процесів сприйняття головним мозком людини великої кількості інформації є більш ефективним при поєднанні декількох комунікаційних каналів її подачі – відео, картинки, аудіо, практичні завдання тощо. Проблему реалізації стратегії мультимодального навчання на основі поєднання різних мультимодальних засобів навчання вивчали Л. Сірський, Т. Лещенко, М. Жовнір, В. Юфименко та можливостей застосування цих аспектів викладацької діяльності на основі сформованої відеокультури сучасного педагога Т. Якимович, І. Зінчук, Ю. Мичка-Левченко та ін.

Незважаючи на це, немає теоретичного обґрунтування щодо того, як розробити таку стратегію, щоб отримати максимальну користь від мультимодальних засобів навчання.

Мета статті – обґрунтувати та дослідити використання педагогами мультимодальних засобів навчання.

Мультимодальна стратегія навчання – це комплексний підхід до освітнього процесу, який задіює декілька каналів сприйняття інформації учнів [5]. Основними кроками реалізації мультимодальної стратегії навчання